

Jahve fokozatosan megmenti a népet, Jeruzsálemmel kezdve. A jóindulat és imádság lelkülete eltölti a népet és őszintén felnéznek életét is feláldozó vezérükre.

Márk a legkorabbról ránk maradt evangélium /69-70 körül/ és kevés „jövendölést” tartalmaz. Pogányoknak ír, akiket ezzel a módszerrel nem nagyon győzhetett volna meg Jézus Messiás voltáról.

7,6. „Találón jövendöl rólátok Izaiás...”-mondhatja az evangélista Jézussal Izaiás 29,13-as versét. A nép visszatérő bűne, hogy szavaiban nagyon hívő-hűséges, de tetteiben istentelen. Jézus itt nem beteljesülésről, hanem a bűn ismételt tényéről beszél.

14,49. Jézust elfogják. Az „Írások” szerint történt mindez Márk Jézusa szerint. Minden Jahve szavát, üzenetét kitartóan képviselő prófétával így jártak el. Jézus sorsa nem azért fordul tragikusra mert ezt róla előre megírták, hanem mert ilyen a hatalmasok viselkedése azokkal, akik nekik útban vannak.

15,28. „Gonoszok közé sorolták.” Ismét az „Írás” szerint történnek az események. Izaiás Szenvedő Szolgáról szóló éneke ez is /53,12/ A hatalom világa /politikai, vallási/ elsöpörte Jahve embereit verembe zárással, ketté fűrészeléssel, megkövezéssel... A két Jézus melletti elítélt egyike csak volt gonosztevő: „Még ma velem leszel” ígéri neki Jézus. Tehát erre nem vonatkozatható a szöveg. Tény, hogy úgy bántak Jézussal, mint gonosztevővel: a legsúlyosabb, rabszolgáknak és súlyos politikai „bűnösöknek” kijáró halálnemre ítélték.

Jézus személyiségének súlya, tanításának istenektetsző volta nem abból származik, hogy egy eleve elrendelt életutat élt végig, melyet Isten már évszázadokkal korábban előre leíratott küldöttei által. Küldetése azok számára hatékony üzenet, kik megismerik és elfogadják személyét és ügységét

MERZA JÓZSEF

TÍZ SZABAD PERC

Ekkor felállt Péter a tizeneggyel, felemelte a hangját és így szólt hozzájuk. “Zsidó férfiak és Jeruzsálem minden lakója! Figyeljete szavaimra! Ez az, amiről Joel így prófétált:

*Az utolsó napokban, így szól az Isten,
kitöltök Lelkemből minden halandóra,
és prófétálnak fiaitok és leányaitok,
és ifjaitok látásokat látnak,
véneitek pedig álmokat álmodnak;
még szolgálaimra és szolgálóleányaimra is
kitöltök azokban a napokban Lelkemből,
és azok is prófétálnak.*

Izraelita férfiak, halljátok meg ezeket az ígéket! A názáreti Jézust, azt a férfiút, akit az Isten igazolt előttetek erővel, csodákkal és jelekkel, amelyeket általa tett az Isten közöttetek, azt, aki az Isten határozott döntése és

terve szerint adatott oda, ti felszegeztétek és megöltétek. De őt az Isten feltámasztotta, aminek mi valamenyien tanúi vagyunk.”

Barátom átnézett a pohara felett és így szólt: “Fáradtnak és szomorúnak látszol.” Nem válaszoltam semmit, mert védekezni felesleges, arról pedig bonyolult dolog előadást tartani, hogy a fentiek ellenére, mégis, miért beszélgetek velem a mindkettőnk kölcsönösen érdeklő kérdésekről. Vannak témák, melyeknél feledem a gondjaimat és szívesen mesélem a részleteket, élénk vagyok és tervezgetek, és vannak témák, melyeknél csendben vagyok, keveset beszélek és bizonytalanságba burkolózom. Az ember öregszik, lassabbak a reakciói, ésszel kell kisegíteni az erejét, a hajlékonyságát, le kell mondani bizonyos dolgokról. Nem esik jól az ilyesmi, igyekszünk elmenni lehetőségeink határáig, de elfogadjuk a tényállást: ez az emberi sors. Rosszul érvényesültünk a szakmában, nem kellünk az egyháznak, nincs szüksége ránk a hatalom megszállottjainak – mindez logikus, előre kiszámítható, ki is számítottuk, még ha gyenge pillanatainkban meg is feledkeztünk róla. Késik és nem is biztos az emléktábla. Jó, az emléktáblát nem ehetjük meg, nem köthetjük a nyakunkba, normális körülmények között senki sem láthatja meg a neki állított emléket. Jó pillanatainkban tán erre sem törekedtünk, mert fontosabbnak tartottuk – igen helyesen – a lelkiismeret szavára történő cselekvést.

Más oka van annak, hogy lehangoltnak látszom, valahová máshová nézek. Más oka van annak, hogy Pünkösd után kinyitom az Apostolok Cselekedeteinek könyvét és kézzel lemasolom Péter beszédének egyes szakaszait. Azért kézírással teszem ezt, hogy minél jobban hozzákössem elkalandozásra hajlamos gondolataimat a szöveghez, minél jobban átérezzem mondanivalóját. Itt van a baj, a váratlan, a bénító. Én nem tudok úgy beszélni, ahogy Péter, aki biztonssággal szólítja meg a körülötte állókat és pontosan megmondja, mi a helyzet és mi a teendő. Furcsa módon, nem azzal van bajom, hogy Péter azt hiszi: az utolsó napokban beszél. Nem az bánt, hogy Jézus halálát Isten “határozott döntésének és tervének” tudja be. Nem az a kulcskérdés: feltámadt-e Jézus vagy sem. Amit látok Péternél, s amit most nem látok magamnál, az a hiánytalan, sodró meggyőződés, amivel előadja hitét. Az a prédikatori hang, amelyről felismerhető a vasárnap délelőtti rádióadás jellege, az az igyekezet, amivel a tanítók meggyőzni igyekeznek igazukról hallgatóságukat. Irigylem Pétert a biztonsságáért, amint irigylem kortárs pap-szónokainkat is azokért a beszédekért, amelyek az általuk megtapasztalt hitigazságokról, hitelményekről szólnak. Irigységemnél azonban erősebb az az érzés, ami tiltakozik az ellen, hogy bármilyen lelkesedést mutassak akkor, amikor annak nincs alapja. Dehát irigység ide, józanság oda, nem jó érzés, ha várunk kell valamire, amiről nem tudjuk, mikor érkezik. Mint vártuk a csatlakozó vonatot télen,

éjfél után, hófúvás idején, a sápadt lámpájú vidéki várótermekben. Nem is volt ez olyan régen.

Örök Advent az élet, s csak mi csináltunk hozzá Karácsonyt? Istenné tettük az akkor megszületettet, hogy majd lángoló szavú prédikátorok buzdítására meneteljünk új hitekkel, új pünkösdök után az utolsó napok felé? Valakik mindig veszik maguknak a bátorságot, hogy tapasztalatokat állítsanak a megtapasztalhatatlanságról, s csak azért nincs bűnük, mert tényleg hisznek önmaguknak és igyekeznek hitük szerint élni. Van azonban, ami rosszabb a bűnnél, mert tévedésbe visz. Ez a hiba.

Mi az igazság? Mi az igazság, ami átérezhető és ami gyújtó, sodró szavak kimondására indítja az embert? Ha Sárdy Péter könyvébe lapozunk ezt találjuk: “az élet egyik feltűnő ismertetőjegye volt és marad, hogy bizonytalan”. Mintha az orvosi minősítéséért vizsgázó Andrew Manson szavait hallanám: “én abból indulok ki, hogy semmit sem tekintek biztosnak”. Még nem voltam tíz éves amikor ezeket a sorokat olvastam. Miért maradt meg bennem éppen ez a pár szó, amikor annyi minden mást megőrizhetett volna a bestsellerből egy kisiskolás emlékezete? Alkati, genetikai adottság a molekuláris biológia törvényei szerint?

Pedig szeretnék lelkes lenni, ellentmondást nem tűrő igazságokat kimondani, tenni és biztos kézzel vezetni helyes utakon. Negyvennél is több év után mondta el egy kollégám, hogy valamikor nem szeretett. Csak azóta szeret, amióta sikertelen vagyok és úgy látja, hogy jól viselem hátrányos helyzetemet. Jobb hát nekem a bizonytalanság, mert attól jobban tudnak szeretni engem az emberek? Úgy érzem, konstruktív alkat vagyok, tudok dolgozni, sőt kulizni, ütemesen, fáradhatatlanul, igénytelenül, ha értelmét látom. Nem azt mondtam, hogy ha sikeresnek látom, hanem azt: értelmét látom. Persze, értelmét látni valaminek annyi, mint sikeresnek tudni a törekvést, csak más síkon mint a köznap. Az értelem lelkéért sóhajtozom, vagyis azért, hogy értelmes lelkiismereti döntést hozzak. Én hozzam. Ne más mondja meg, ne más dicsérjen érte. Főleg ne a számosak. Elhúzódok a művelt, vallásos nagyközönségtől, hogy ne kísértsen, ne befolyásoljon, ne szankcionáljon. Közelebb áll hozzám Böll bohóca, mint katolikus köröket szervező prelátusa. Ez is az alkathoz tartozik? Vagy csak megdumálom a saját fejemet? Talán mégsem, hiszen sírni tudok, amikor a bohóc gitározni kezd és nem érdekel, hogy mire jut a keresztény értelmiség a maga szervezeteivel. Nem megyek a nagy gyülekezetekbe, mert álarcosbálban érezném magam, ahol egyesek népszokásból öltenek ál-orcát, mások viszont céltudatosan alakították ki idegen vonásaikat. Egyesek megpihennek benne, mások hasznot húznak a forgatagból. Nem állítom, hogy nincsenek álarc nélküliek is a bálban. A közönség megcsodálja őket és így szól: “milyen jól csinálják”. Álarcnak nézhető az igazi arc is. Milyen ügyes! Ezek a kevesek.

Ha nem hirdetünk meg valami nagyot, sohasem lesz belőlünk nagy ember. Értjük be azzal, hogy nincs vegytiszta programbeszéd, nincs tiszta tenyésztető kovász? A tisztaság nem az emberi történelem kategóriája? Jó, beérem. Csak azt engedjék meg nekem, hogy levethessem minden szennyezett ruhát, amely a testemhez tapad.

Jó ez?

2002.

INCZÉDY PÉTER

DECEMBERI TEENDŐK A KERTBEN...

A decemberi kerti teendők a téli napokon jobbra a konyhaasztalra szoktak szorulni. Ha éppen nem a megmaradt növényvédő szerek átvizsgálásával kezdjük a tavaszi felkészülési programot. Ilyenkor érdemes elkészíteni a kert-tervet is, mit hová ültessünk elgondolással és egy pillantást vetni a kamrában, spájzban várakozó téli gyümölcsökre, körtére almára, vagy éppen a befőttekre is.

Akinek pedig pincéje is van és már az újbort is lefejtette, ott is akad még az éves kerti teendők eredményeként feladata.

A téli napok alkalmasak a kerti szerszámok átvizsgálására és javíttatására. Érdemes ilyenkor gondot fordítani rájuk, mert a használatba vételkor felmerülő apró bosszantó hibák elhárítására, vagy alkatrészek pótlására akkor már nem mindig lesz elegendő időnk.

Most szakítsunk időt a szakirodalom tanulmányozására is, hogy ne csupán a különböző hírközlők reklámjaira legyünk utalva, amikor a konyhakertünk növényeinek fajtáit válogatjuk össze.

A téli kerti elfoglaltságok között első helyen szokták említeni a madáretetők kihelyezését. Városi kertekben, ahol naponta fel tudjuk tölteni eleséggel legfeljebb a galambok távoltagek okozhat problémát.

A szűkebb nyílású etetők ugyan jól megőrzik a kisebb testű madaraknak kiszórt élelmet, mégis érdemes